

## Beslisnota voor het college

Datum 18 november 2019

Openbaar

### Openbaar

Onderwerp Bodemkwaliteitskaart PFAS Regio IJsselland  
Versienummer 1

Portefeuillehouder William Dogger  
Informant Arne Soels/Ab Brand  
Afdeling Leefomgeving en Mobiliteit  
Telefoon (038) 498 2141/2312  
Email [A.Soels@zwolle.nl](mailto:A.Soels@zwolle.nl)/[AWJ.Brand@zwolle.nl](mailto:AWJ.Brand@zwolle.nl)

### Financiële gevolgen

Betreft doel 6.1.5 We ondersteunen de ruimtelijke ontwikkeling van de stad door middel van actief of faciliterend grondbeleid

Begroting wijzigen Nee

Dekking ten laste van In Berap beschikbaar gestelde middelen

### Parafering

Afdelingshoofd  
Andre v d Kraats  
Portefeuillehouder

Datumparaaf

### Raad

- Informatienota voor de raad  
 Opinionota voor de raad  
 Beslisnota voor de raad  
 n.v.t.

### Bijlagen

1. Nota Bodemkwaliteitskaart PFAS Regio IJsselland (concept dd 11 nov 2019)
2. Ligging onderzochte punten bodemkwaliteitskaart
3. Onderzoeksresultaten bovengrond
4. Onderzoeksresultaten ondergrond

### Ontwerp besluit

Het college besluit:

1. Vooruitlopend op het landelijk beleid en de actualisatie van de regionale bodemkwaliteitskaart de toepassingsnormen voor PFAS in de gebieden met de functie landbouw/natuur te verruimen.
2. Hiertoe de gemiddelde achtergrondwaarden voor PFOS en PFOA vast te stellen op 0,7 microgram per kilogram droge stof voor bovengrond en 0,5 voor ondergrond.
3. De bestaande bodembeheernota met bijbehorende bodemkwaliteitskaart en de verruimde PFAS-normen te gebruiken totdat dit beleid is geactualiseerd.

### Collegebesluit d.d.:

Conform

Datum 18 november 2019

- Gewijzigd
- Aangehouden
- Teruggenomen

### Inleiding

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 8 juli 2019 een Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie opgesteld. PFAS (per fluor alkyl stoffen) is een verzameling van zogenaamde 'zeer zorgwekkende stoffen' (o.a. gebruikt in antiaanbakpannen, goretex kleding, blusschuim, etc.) die een risico kunnen zijn voor mens en dier. Een belangrijk deel van het grondverzet vindt plaats op grond van de bodemkwaliteitskaart. Met deze kaart worden hergebruik van grond gestimuleerd en kosten voor onderzoek verminderd.

In de huidige bodemkwaliteitskaart is de stofgroep PFAS niet meegenomen. Het Tijdelijk handelingskader van het ministerie schrijft voor dat vanaf 1 oktober 2019 partijen grond slechts gebruikt mogen worden als ze gekeurd zijn op het gehalte aan PFAS. Als hieruit blijkt dat dit gehalte boven de norm van 0,1 microgram per kilogram droge stof zit dan het hergebruiken van grond binnen de gebieden met de functie land/natuur niet toegestaan, tenzij de gemeente in dat gebied sprake is van een hogere achtergrondwaarde.

Omdat de strenge norm uit het Tijdelijk handelingskader het grondstromenbeleid grotendeels op slot zet, heeft de Omgevingsdienst IJsselland opdracht verleend aan een adviesbureau om de achtergrondwaarden in beeld te brengen. Hieruit blijkt dat de achtergrondwaarden in de gebieden met bodemkwaliteit landbouw/natuur hoger is dan 0,1. Het Tijdelijk handelingskader biedt de mogelijkheid om voor deze gebieden een hogere norm te hanteren voor PFAS. Door hiervan gebruik te maken wordt verwacht dat de toepassingsmogelijkheden voor grond binnen IJsselland worden verbeterd.

### Beoogd effect

Het vergroten van de toepassingsmogelijkheden voor grondverzet en vermindering van onderzoekskosten. Bevordering hergebruik van grond binnen de regio en bijdragen aan een duurzaam gebruik van de bodem.

### Argumenten

#### *1.1 Hierdoor nemen de toepassingsmogelijkheden voor grond toe.*

Omdat de toepassingsmogelijkheden voor vrijkomende grond toenemen kan eventuele stagnatie bij projecten worden voorkomen of verminderd. Door de verruimde normen kan namelijk grond met dezelfde kwaliteit sneller en eenvoudiger binnen de regio worden toegepast (op basis van de bodemkwaliteitskaart). Vrijkomende grond van buiten de regio zal voorzien moeten zijn van een partijkeuring, waaruit de kwaliteit van deze grond blijkt. Alleen als deze kwaliteit voldoet aan de nu voorgestelde normen, is toepassing ervan binnen de regio mogelijk. Dit is vergelijkbaar met het grondstromenbeleid zoals gevoerd voordat PFAS in beeld was.

#### *2.1 Deze waarden zijn gebaseerd op de gemiddeld gemeten waarden in het gebied.*

Het gebruiken van achtergrondwaarden voor de functie landbouw/natuur (aangewezen volgens de bestaande bodemkwaliteitskaart) past binnen de werkwijze van het tijdelijk handelingskader. De nu voorgestelde waarden zijn in de regio (en ook in Zwolle) aangetroffen en gemeten (zie bijlage Nota Bodemkwaliteitskaart). Voor de bovengrond gaat het om 0,7 (microgram per kilogram droge stof) en voor de ondergrond van 0,5. Ten aanzien van de gebieden met de functie Wonen en het toepassen

Datum 18 november 2019

onder grondwaterniveau worden de normen uit het Tijdelijk handelingskader PFAS van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat gevolgd. Per 1 december 2019 wordt duidelijk wat de nieuwe landelijke normen zijn. Binnen de regio zal onderzocht worden welke gevolgen dit heeft voor het geldende beleid, en indien nodig wordt het beleid hierop aangepast.

### *3.1 Omdat de geldigheid van de bestaande kaart binnenkort verloopt.*

De bestaande bodemkwaliteitskaart heeft in beginsel een geldigheidsduur van vijf jaar (tot 1 januari 2020). Deze termijn kan verlengd worden met vijf jaar, mits de lokale bodemkwaliteit dit toelaat. In overeenstemming met de voorgeschreven richtlijnen onderzoekt momenteel een adviesbureau of verlenging mogelijk is. Omdat naar verwachting per 1 december nieuwe landelijke PFAS-normen worden bekend gemaakt. En deze normen van invloed kunnen zijn op onze eigen bodemkwaliteitskaart, is de verwachting dat de huidige kaart niet per 1 januari is geactualiseerd. Verwacht wordt dat medio februari 2020 het geactualiseerde beleid inclusief PFAS ter vaststelling kan worden voorgelegd. In de tussentijd wordt voorgesteld om de bestaande nota en kaart (in combinatie met de verruimde PFAS-normen) te blijven gebruiken als beleidskader voor grondstromen.

### **Risico's**

*Kwaliteit van een partij grond komt niet overeen met de kwaliteit op de kaart.*

Op grond van de nu bekende en gemeten gehalten aan PFAS zijn achtergrondwaarden bepaald. Net als onder het nu al geldende bodembeheerbeleid, kan het gebeuren dat de kwaliteit van een partij grond niet overeenkomt met de aangegeven kwaliteit op de kaart. Afhankelijk van de omstandigheden wordt beoordeeld hoe hiermee wordt omgegaan. In ieder geval wordt verwacht dat als zich dit voordoet, dit niet zal leiden tot risico's voor de volksgezondheid of milieu.

*Grondverwerkers accepteren het verruimde beleid niet.*

Dit betekent dat mogelijk aanvullend onderzoek/partijkeuringen nodig zijn binnen projecten. Om dit risico te beperken wordt binnen de regio actief ingezet op communicatie over het verruimde beleid.

*Bekend worden nieuwe normen later dan 1 december.*

Dan wordt binnen de regio afgestemd en beoordeeld wat dit betekent voor het eigen beleid. Afhankelijk van de uitkomsten kan het zijn dat de bestaande bodemkwaliteitskaart alsnog apart wordt geactualiseerd. Als dit aan de orde is, dan ontvangt uw college hiertoe een voorstel.

### **Financiën**

Het vaststellen van de achtergrondwaarden PFAS is meegenomen in de laatste Berap. Hierdoor worden kosten op projectniveau bespaard.

Uitvoering van het voorstel valt binnen de regulier beschikbare middelen c.q. opdracht aan de omgevingsdienst.

### **Communicatie**

Na het vaststellen van de achtergrondwaarden PFAS wordt dit gepubliceerd. Ook vindt publicatie hierover plaats op de gemeentelijke website en via de website van de omgevingsdienst. De branche in de regio worden actief aangeschreven. Dit zal in afstemming met communicatie plaatsvinden (o.a. persbericht).

Datum 18 november 2019

**Vervolg**

Binnen de regio wordt o.a. via de omgevingsdienst de uitvoering van het beleid gemonitord en periodiek geëvalueerd. Zodra de huidige kaart is geactualiseerd en in beeld is wat de gevolgen zijn van de nieuwe landelijke PFAS-normen, ontvangt uw college een voorstel tot vaststelling van de geactualiseerde kaart (verwachting is medio februari 2020).

**Openbaarheid**

Openbaar